

Tirsdag den 16. august 2016.

Social- og Indenrigsministeriet
Social- og indenrigsminister, Karen Ellemann
sim@sim.dk

Kopi til Ligestillingsudvalget

Vedr.: Juridisk kønsskifte til unge under 18 år

LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner anmoder social- og indenrigsministeren om at fremsætte forslag til Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister.

(Fjerne refleksionsperioden på 6 måneder og aldersgrænsen på 18 år for juridisk kønsskifte).

LGBT Danmark foreslår, at dette sker på følgende måde:

1. I § 3, stk. 6 slettes, ”og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning”.
2. I § 3, stk. 6 slettes den sidste sætning ”Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.”.
3. I § 3 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:
”Stk. 7. En person, der er fyldt 15 år kan selvstændigt ansøge om juridisk kønsskifte.
For børn og unge under 15 år kan forældrene/værgerne med barnets/den unges samtykke ansøge om juridisk kønsskifte for barnet/den unge.”
4. Stk. 7 og 8 bliver herefter stk. 8 og 9.

Norge vedtog den 6. juni 2016 en lov om juridisk kønsskifte uden en refleksionsperiode og med en nedre aldersgrænse på 6 år. [1a]

Malta vedtog den 1. april 2015 en lov om bl.a. juridisk kønsskifte uden en refleksionsperiode og uden en nedre aldersgrænse. [2a].

Vedrørende sletning af refleksionsperioden

Den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende juridisk kønsskifte pegede i sin rapport på, at en refleksionsperiode ville kunne sikre, at ønsket om juridisk kønsskifte ikke var udtryk for en impulsiv beslutning. [3]

LGBT Danmark vurderer, at den tværministerielle arbejdsgruppes bekymringen var ubegrundet, og finder derfor ikke, at der er behov for at opretholde refleksionsperioden.

Dette underbygges af de vedtagne love i Norge [1b] og Malta [2b].

Vedrørende sletning af aldersgrænsen på 18 år

Den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende juridisk kønsskifte overvejede, om det skulle være muligt for unge under 18 år at få juridisk kønsskifte, men fandt ikke, at de havde det fornødne grundlag til at vurdere det.

Antallet af unge under 18 år, som oplever sig som tilhørende det andet køn, er stigende. Det ses bl.a. af det stadig stigende antal af unge under 18 år, som frekventerer Sexologisk Klinik.

Unge under 18 år, ja selv børn, der endnu ikke er nået skolealderen, lider meget, når de oplever sig som tilhørende det andet køn. Det er i vid udstrækning begrundet i eller forstærket af uoverensstemmelsen mellem deres kønsidentitet og kønsudtryk og det køn, de er registreret som.

Et juridisk kønsskifte er en stor hjælp. Det synes dokumenteret alene ved det antal voksne, der har fået juridisk kønsskifte siden mulighedens start den 1. september 2014.

I den netop vedtagne norske lov om juridisk kønsskifte er den nedre aldersgrænse 6 år. Grænsen på 6 år er begrundet med, at de unge så kunne få overensstemmelse mellem deres officielle registrering og deres kønsidentitet og kønsudtryk inden de begyndte i skolen. [1c]

Da det er almindeligt, at børn i Danmark inden skolestart er i børnehave, og at skolestarten begynder i 5 års alderen, bør det være muligt for få juridisk kønsskifte inden børnene starter i børnehaven og inden deres skolestart.

Ansøgning fra børn og unge under 18 år

Unge bør fra de er fyldt 15 år selv kunne ansøge om juridisk kønsskifte.

15 år er alderen, hvor unge jf. sundhedsloven skal inddrages i deres behandling og give informeret samtykke til en behandling. Derfor synes det rimeligt, at de også selv kan ansøge om juridisk kønsskifte.

Børn og unge under 15 år skal kunne få juridisk kønsskifte med deres forældres/værges samtykke.

Hvis et barn eller en ung i løbet af barndommen, ungdommen og puberteten skulle fortryde det juridiske kønsskifte, så er der ingen skade sket.

Det juridiske kønsskifte er jo fuldt reversibelt, idet de efter ansøgning kan få gentildelt deres oprindelige personnummer.

Vi håber, vores forslag kan nyde fremme, og står selvfølgelig til rådighed for yderligere oplysninger.

LGBT Danmark henviser endvidere til:

- Institut for Menneskerettigheders høringsskrivelse af 27. marts 2014 til lovforslag L 182 [4].
- Lovforslag L 182. Vedtaget den 11. juni 2014. Derefter lov nr. 752 af 25. juni 2014 [5].
- Lov om Det Centrale Personregister [6].

Med venlig hilsen.

Søren Laursen
Forperson

Linda Thor Pedersen
Transpolitisk talsperson

Noter

1a. [Retur 1a] Norges lov om juridisk kønsskifte. Vedtaget den 6. juni 2016 med ikrafttrædelse den 1. juli 2016.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/norges-lov-om-juridisk-konsskifte/>
- Stortinget i Norge:
<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2015-2016/vedtak-201516-071/>

1b. [Retur 1b] I ”Høringsnotat” fra Helse- og omsorgsdepartementet anføres bl.a. følgende om en refleksjonsperiode:

6.1.3 Pålagt refleksjonsperiode?

Flertallet begrunner sin anbefaling slik:

”Flertallet vektlegger at personer som ønsker å endre navn i tråd med sin kjønnsidentitet, i en fremtidig ordning uten krav til diagnose eller kirurgiske inngrep, vil søke om både endring av navn og endring av juridisk kjønn samtidig. Ekspertgruppa mener at det er hensiktsmessig at endring av juridisk kjønn ikke gjøres til en uforholdsmessig lengre prosess enn det som kreves for å endre navn.

En venteperiode før innvilgelse av endring av juridisk kjønn vil kunne innebære at søkeren ser seg nødt til å utsette utdanning og arbeid, reiser eller andre aktiviteter.

Å sammenligne endring av juridisk kjønn med inngåelse og oppløsning av ekteskap har begrenset verdi, da den enkeltes valg i disse tilfellene har konsekvenser for en annen person.

Etter flertallets syn er det stor sannsynlighet for at personer som allerede har brukt tid på å reflektere rundt sitt valg om å endre juridisk kjønn, vil oppleve det som formynderisk og unødvendig med pålegg om ytterligere venting.

Flertallet vil påpeke at den største ytre forandringen for personen selv og dennes omgivelser i de fleste tilfeller er endring i kjønnsuttrykk, bruk av fornavn og ønsket pronomen. Disse endringene vil vanligvis finne sted før personen velger å endre juridisk kjønn, og ha en større direkte påvirkning på sosiale relasjoner, og liknende, enn endringen av juridisk kjønn.

Flertallet vil fremheve at det å endre juridisk kjønn i de fleste tilfeller ikke vil være resultat av et plutselig innfall, men en veloverveid og reflektert beslutning som de fleste på eget initiativ vil ha drøftet med sine nærmeste og/eller fagpersonell.

I praksis antas erklæringsmodellen uten en refleksjonsperiode å medføre en "ventetid" som tilsvarer saksbehandling, utsending av informasjonsmateriale fra vedtaksorganet, innsending av svarslipp, og utsending av vedtak.

Det vil kunne forekomme tilfeller der personer søker, og eventuelt også bekrefter, meldingen om endring av juridisk kjønn, uten fullt ut å være i stand til å forstå hva beslutningen omfatter. Flertallet i ekspertgruppa anser at dette hensynet ikke kan tillegges avgjørende vekt da endring av juridisk kjønn er en reversibel beslutning. Omgjøring av beslutninger om å endre juridisk kjønn vil, slik ekspertgruppa vurderer det, heller ikke medføre utgifter av betydning for det offentlige.”

- Stortinget i Norge:
https://www.regjeringen.no/contentassets/6a6a1ba1395f48a3ba5aa3c1f2536582/horingsnotat_forslag_til_ny_lov_om_endring_av_juridisk_kjonn.pdf

1c. [Retur 1c] Norges lov om juridisk kønsskifte. Vedtaget den 6. juni 2016 med ikrafttrædelse den 1. juli 2016.

§ 4 Endring av juridisk kjønn for barn

Barn som har fylt 16 år kan selv søke om endring av juridisk kjønn.

Barn mellom 6 og 16 år må søke om endring av juridisk kjønn sammen med den eller de som har foreldreansvar for barnet. Dersom foreldre har felles foreldreansvar, men søknaden fremmes sammen med bare en av dem, kan det juridiske kjønn likevel endres dersom dette er til barnets beste.

Søknad om endring av juridisk kjønn for barn under 6 år fremmes av den eller de som har foreldreansvar for barnet. Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter om det saken gjelder, skal informeres og gis mulighet til å uttale seg før søknaden fremmes. Det er et vilkår for endring at barnet har en medfødt usikker somatisk kjønnsutvikling. Søker må legge frem dokumentasjon på tilstanden fra helsepersonell.

Den vedtagne norske lov om juridisk kønsskifte inneholder ikke bestemmelse om en refleksjonsperiode.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/norges-lov-om-juridisk-konsskifte/>
- Stortinget i Norge:
<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2015-2016/vedtak-201516-071/>

2a og 2b. [Retur 2a] [Retur 2b] Maltas lov om kønsidentitet, kønsudtryk og kønskaraktistika af 1. april 2015.

3. Alle personer, der borgere i Malta, har ret til
- (a) anerkendelse af deres kønsidentitet,
 - (b) fri udvikling af deres person i henhold til deres kønsidentitet,

Mindreårige

7. De personer, der har forældremyndigheden over den mindreårige eller er vejleder for den mindreårige, kan indgive en ansøgning til civilretten (Voluntary Jurisdiction Section) med anmodning om, at retten ændrer den registrerede kønsbetegnelse og fornavnet på den mindreårige, således at de svarer til den mindreåriges kønsidentitet.

- Vidensbanken om kønsidentitet (Loven oversat fra engelsk til dansk):
<http://www.thranesen.dk/maltas-lov-om-koensidentitet-2015/>
- Loven som vedtaget af det maltesiske parlament den 1. april 2015 i engelsk oversættelse hos TGEU:
<http://tgeu.org/wp-content/uploads/2015/04/Final-Gender-Identity-Gender-Expression-and-Sex-Characteristics-Act.doc>

3. [Retur 3] Den tværministerielle arbejdsgruppes rapport af 27. februar 2014.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/rapporten-fra-arbejdsgruppen-om-juridisk-koensskifte/>
- Justitsministeriet
<http://justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2014/Rapport%20om%20juridisk%20k%C3%B8nsskifte.pdf>

4. [Retur 4] Institut for Menneskerettigheders høringskrivelse af 27. marts 2014 til lovforslag L 182 indeholder bl.a. følgende:

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der indsættes en dispensationsbestemmelse for unge under 18 år.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/1-182-bilag-1-institut-for-menneskerettigheder/>
- Folketinget med de samlede høringssvar, hvor Institut for Menneskerettigheders høringskrivelse findes på side 18.
<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/1182/bilag/1/1364174.pdf>

5. [Retur 5] Lovforslag L 182 blev vedtaget den 11. juni 2014 som lov nr. 752 af 25. juni 2014 og trådte i kraft den 1. september 2014.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/l-182-referat-3-behandling/>
- Folketingstidende C:
http://www.ft.dk/RIpdf/samling/20131/lovforslag/L182/20131_L182_som_vedtaget.pdf

6. [Retur 6] Lov om Det Centrale Personregister (LBK nr. 5 af 9. januar 2013 jf. lov nr. 752 af 25. juni 2014).

§ 3, stk. 6. Økonomi- og Indenrigsministeriet tildeler efter skriftlig ansøgning nyt personnummer til en person, som oplever sig som tilhørende det andet køn. Tildeling af nyt personnummer er betinget af, at den pågældende afgiver en skriftlig erklæring om, at ønsket om nyt personnummer er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn, og at den pågældende efter en refleksionsperiode på 6 måneder fra ansøgningstidspunktet skriftligt bekræfter sin ansøgning. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende på ansøgningstidspunktet er fyldt 18 år.

- Vidensbanken om kønsidentitet:
<http://www.thranesen.dk/cprloven/>
- Retsinformation (LBK nr. 5 af 9. januar 2013):
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=144955>
- Retsinformation (Lov nr. 752 af 25. juni 2014):
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=163824>